

Punkter. Jeg haaber ogsaa, at vi skal blive det i Fremtiden. Men det er klart, det ligger jo i Grundlovens § 82, at man kan ikke uden Erstatning berøve en Mand en Del af det, som virkelig er hans Ejendom. Hvad angaar selve Færdselsretten, hvor Strandbredden ikke er taget ind til noget Brug, kan man jo sige, at Ejeren ikke berøves noget; men har han opdyrket Strandbredden, eller har han sat Bolværk om den eller paa anden Maade inddraget den, kan man ikke beordre ham til at rive det ned og forandre Tilstanden, uden at han faar Erstatning; det er jo oven i Købet noget, der ikke kan gøres uden Bekostning.

Nordby: Det glæder mig at høre denne Udtalelse fra den højtærede Minister; men jeg gentager, at ved at læse Paragraffen maa jeg som Lægmand komme til det Resultat, at det *kan forlanges*, at der skal være Passage, og der staar ikke et Ord om, at vedkommende skal have Erstatning.

Godskesen: Den højtærede Minister lod til at ville finde en Modsigelse mellem min Udtalelse af Interesse for Lovforslagets Formaal og den Kritik, jeg har tilladt mig at fremsætte. Jeg kan berolige den højtærede Minister i den Henseende. Forholdet er simpelthen det, at jeg interesserer mig meget for begge de to Formaal, her er Tale om, baade for at frede Naturen og for at skaffe Almenheden Adgang til at nyde den. Men det behøver ikke at udelukke, og det udelukker, som figura viser, ikke, at jeg kan have Øje for de Vanskeligheder, der kan møde fra andre berettigede Hensyn, og mene, at man maa affinde sig med disse andre Hensyn paa en fornuftig Maade, naar man skal gennemføre, hvad jeg for øvrigt ønsker at gennemføre.

I øvrigt glæder den højtærede Ministers Udtalelser mig meget. Han sagde overfor mine Udtalelser med Hensyn til § 1, § 5 og § 19, for saa vidt der er Tale om Naturfredningsforeninger, at det var naturligvis slet ikke Meningen, at man paa nogen Maade skulde gaa saa vidt, som jeg havde forudsat, at man kunde gaa efter Loven. Ja, jeg maa hævde, at det, jeg har fremhævet, er noget, som kunde ske, saaledes som Lovforslaget er affattet, men det glæder mig i høj Grad, at det ikke er Meningen at gaa saa vidt, for saa antager jeg, at den højtærede Minister og jeg meget let kan blive enige ved blot at give de paa-gældende Paragraffer en let Omredaktion, saa at de ikke kan misforstaas.

I øvrigt tror jeg ikke, at den højtærede

Minister i Realiteten har ganske Ret i, at der aldrig kunde blive Tale om at anvende § 1 med Hensyn til Adgang til Steder, hvor der drives Erhvervsvirksomhed. Ministeren mente aabenbart, at der kunde være Tale om at benytte Loven, hvor der vel var Tale om Privatfred eller Husfred, men naar et Sted var indtaget til Erhvervsvirksomhed, bortfaldt det. Jeg tror ikke, at den højtærede Minister har Ret i dette. Jeg ved ikke, om den højtærede Minister kender Stevns Klint, som jeg gør det; hvis det er Tilfældet, vil han vide, at der paa flere Steder af Klinten drives en betydelig Erhvervsvirksomhed med Udhugning af Kalksten, og det forhindrer ikke, at Stevns Klint er et af de skønneste Steder i Danmark, og at der derfor kunde være Anledning til at anvende Lovens Bestemmelser om Færdselsretten. (*Justitsministeren* (Zahle): Nu kan man færdes der). Ja, nu kan man, men hvis der blev lagt Hindringer i Vejen af de private Mænd, som ejer Klinten, var § 1 den Vej, man skulde gaa for at forhindre dem i det.

Med Hensyn til § 19 maa jeg sige, at den højtærede Minister misforstaar mig, hvis han tror, at jeg ikke ønsker, der skal skabes Adgang for Almenheden til at færdes paa den udyrkede og for Græsvækst blottede Strandbred. Tværtimod, det ønsker jeg meget; jeg har selv færdedes meget langs Stranden og sætter saa megen Pris derpaa, at jeg ogsaa under de yngre Slægter, der vokser op efter mig, den samme Glæde. Men det, jeg mener, er, at man ikke paa Forhaand bør give Adgang til at færdes til Fods for alle og enhver, men man bør gaa samme Vej, som hvor der ellers er Tale om at aabne en Adgang til Færdsel; man bør sætte Nævnet i Virksomhed. Naar der bliver Spørgsmaal om, at denne Adgang ønskes, saa maa Nævnet tage Sagen op og undersøge den paa sædvanlig Vis og fastsætte Erstatning til Ejeren, hvis han findes at have lidt noget Tab, som han har Krav paa at faa erstattet, i Stedet for at Forholdet efter Loven er det, at Adgangen haves, og Nævnet træder først i Virksomhed, hvis der lægges Hindringer i Vejen for Færdselen. Og det staar særdeles uklart, hvad der saa kan blive Spørgsmaal om med Hensyn til Erstatning; der tales om Behandlingsmaaden i Henhold til §§ 7 og 8, men derimod berøres Spørgsmaalet om Erstatning ikke i § 19. Jeg kunde i alle Tilfælde ønske, hvis man ikke helt vilde indbefatte § 19 under den almindelige Regel i § 1, 2det Stykke, og